

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgivet af et Interessentskab.
Redigeret af Emil Bohn.
Forretningsfører Sparekasseb. Ridder
Trykt i Gornitzkas Trykkeri, Allinge.

Avertissementsprisen er pr. Petitline
for Inserater paa Forsiden 15 Øre.
Almindelige Annonceer 1. Gang 10 Øre.
efterfølgende Gange 5 Øre.

Nr. 56

Fredag den 30. Oktober 1914

2den Aarg.

Forretningen

er aaben

den 1. November

fra Kl. 4.

Nordlandets Handelshus.

Det danske Fiskeris Udvikling i de sidste 20 Aar.

Danmarks Fiskere har fra Arilds Tid været et selvhjulpent og frit Folk. Erhvervet har præget deres Holdning og Karakter, den ene Arbejdsdag kan være let og fornøjelig paa det krusede og solbeskinnede Hav, den anden haard og farefuld, naar Havet under Storm rejser sig i sin Vælde, splintrer og ødelægger de kostbare Baade og Redskaber, og hvor Livet sættes ind for at bjerpe disse.

Men da Erhvervet er mere uafhængigt og frit end de fleste andre Erhverv og tillige har noget af Eventyret og Lykkespillets i sig, er det forstaaeligt, at raske Fiskerdrenge optager Fædreens Erhverv, og at unge Sømand, naar de efter Langfart bliver hængende ved et Skørt, fra Kofardmænd bliver Fiskere og fremdes pløjer Søen; thi selv om Erhvervet sjælden gør sin Mand rig, giver det som Regel ved Flid og Nøjsomhed det daglige Brød.

Helt fra Oldtiden var Erhvervet som Regel knyttet til smaa Jordbrug langs Landets Kyster; men som Erhvervet i Nabolandene mere og mere delvis gik over fra Enkeltmandsdrift til kapitalistisk Stordrift, vejrede Fiskerne efter Muligheden for at optage Konkurrencen med denne Stordrift i de vort Land omliggende Have. Saa opfandtes Motoren, og den blev Muligheden for, at Fiskerne kunde anvende Maskinkraft til Fremdrift af deres Fartøjer og Indhivning af deres Redskaber, der nu kunde gøres større og mere tidssvarende end de gamle Haandredskaber.

Da den Udvikling, der ved Hjælp af Motoren har fundet Sted i Fiskerierhvervet de sidste 20 Aar, er større end noget andet Erhverv, vil jeg forsøge at illustrere denne Udvikling og belysne Opmærksomheden paa dens nationaløkonomiske Betydning.

Den Stillehed, hvormed danske Fiskere har udnyttet Motoren ikke alene til Fremdrift af deres Fartøjer, men tillige til Indhivning af Vod og Langeliner, Nedramning af Bundgarnspøle osv., er enestaaende.

Ved Udnyttelsen af Motorkraften i Fiskerne Skridt for Skridt gaet længere til Havs og har inddraget

store og større Omraader af det herreløse, internationale Hav under deres Erhvervsdrift. Motordriften har tillige medført, at ogsaa de hjemlige Farvande har kunnet udvide deres Bedrift, idet Anvendelsen af Motordrift i deres Baade medfører, at de kan passe et langt større Antal Russer og Bundgarn, end Anvendelsen af Sejl- og Robaade tillod, kort sagt Motordriften har medført en Udvidelse af Fiskerierhvervet, der langt fra endnu har kulmineret, navnlig for Havfiskeriets Vedkommende.

Den Udholdenhed, hvormed Fiskerne maalbevidst, tidsmæssig har fremmet deres Erhverv, kan bedst illustreres ved den fremskaffede større Værdiforøgelse af deres Fartøjer og Redskaber.

Fartøjernes Antal og Værdi var i 1893: Antal ca. 7400 Stk., Værdi ca. 0,14 Mill. Kr., i 1913: Antal ca. 15,400 Stk., Værdi 12 Mill. Kr.

Redskabernes Antal og Værdi i 1893: Antal ca. 170,000 Stk., Værdi ca. 3,4 Mill. Kr., i 1913: Antal ca. 400,000 Stk., Værdi ca. 8,7 Mill. Kr.

Fangstens Værdi er i samme Tidsrum steget fra ca. 5,3 Mill. Kr. til 17,5 Mill. Kr., Færøerne og Ferskvandsfiskeriet ikke indbefattet. Medregnes disse Fiskerier, kan Fiskerindtægten i 1913 ansættes til ca. 20 Mill. Kr.

Hvad det søgaende Fiskeri angaar, fremgaar det ogsaa af Fiskeristatistikken, at det er det søgaende Havfiskeri, der i særlig Grad har givet den forøgede Indtægt.

Indtægten angivet i Millioner Kr. var i 1893 for Vesterhavet ca. 0,15, Limfjorden ca. 1,125, i 1913 for Vesterhavet ca. 3,871, Limfjorden ca. 2,011, i 1893 Farvandene indenfor Skagen ca. 3,532 i 1913 11,268.

Man vil heraf se, at Indtægten af Vesterhavet er mere end seksdobbel, Limfjordsfiskeriet knap dobbelt og Kattegats-, Bælt-, og Østersøfiskeriet med tilstødende Sunde, Bælter og Vige godt tredobbel.

Denne glædelige og storslaaede Fremgang af vort Fiskerierhverv er sikkert til Dels ukendt og har endnu ikke vakt den Opmærksomhed, som den fortjener.

Man hører jævnlig udtalt, at vore brave Fiskere og i Sædeleshed Helten fra Jyllands Vestkyst bør hjælpes til Havne og i det hele taget støttes. Det er jo meget smukt tænkt; men Fiskerne saa lidt som Samfundet kan være tjent med, at der almindeligt kun ses paa vort Fiskerierhverv ud fra dette Synspunkt — det bør gaa op for den almindelige Bevidsthed, at Fiskerierhvervet er blevet et af de Hovederhverv, der af nationaløkonomiske Grunde har Krav paa en lignende videnskabelig og pekuniær Støtte som den, der er ydet andre Erhverv til disses rationelle og tidsmæssige Udvikling, saaledes at Staten ved nødvendig Havnebygning fremskaffer den naturlige Basis for vort søgaende Fiskeri, ved forbedrede Transportforhold af Fisk, fremhjælper Afsaltnin-

gen paa Ind- og Udlandets Markeder og ved Støtte til Fiskernes Fagskoler fremhjælper den fornødne Oplysning i og Udvikling af Danmarks Fiskeristand. Sker dette, vil de næste 20 Aar sikkert give en endnu rigere og for Landet og Fiskerne mere betydningsfuld Udvikling af det danske Fiskerierhverv.

Krigstilstanden i Evropa har i Aargivet vore Fiskere store Tab, men naar Freden kommer vil Fiskerierhvervet netop være et af de Erhverv, der i højere Grad end mange andre har Betingelsen for ved Opfiskning af Havets uudtømmelige Rigdomme at bidrage til at indvinde de nationale Tab, som Krigstilstanden lægger paa vort Fædreland.

J. Videbæk i „Pol. Kronik“.

Hvordan forrenter det danske Landbrug sig?

Godt og daarligt drevne Ejendomme.

I „Dansk Land“s Oktoberhæfte fortsætter Dr. polit. E. Mackeprang sine Undersøgelser over det danske Landbrugs Rentabilitet. I en tidligere Artikel er han naaet til det Resultat, at det danske Landbrug i Gennemsnit forrenter sig med 7,6 pCt. Af de 226 Ejendomme, han har undersøgt, forrenter de 96 sig mellem 6 og 9 pCt., 66 med under 6 pCt., og 64 med over 9 pCt. Denne Gang vil han søge at finde Aarsagerne til denne forskellige Forrentning. Det gælder om at finde, hvorfor nogle Ejendomme forrenter sig sig særlig daarligt, medens andre giver en usædvanlig god Forrentning.

Et Middel til denne Undersøgelse faar Forfatteren gennem en nærmere Betragtning af de enkelte Indtægts- og Udgiftposter. Paa Grundlag af de foreliggende Tal mener han ikke at kunde fastslaa den Driftsform, der giver det bedste Nettoudbytte, men tror dog at kunne konstatere det, der er karakteristisk for en god og en daarligt drevne Ejendom. Talene er dog ikke alene i Stand til at belyse disse Forhold. Noget af det vigtigste i Landbruget er utvivlsomt Driftsherrens personlige Dygtighed og Initiativ.

Vil man først undersøge Bruttoindtægterne og de enkelte Indtægtsposter, viser det sig, at Indtægterne overalt er absolut set større for de godt drevne Ejendomme Vedkommende. For de samlede Bruttoindtægters Vedkommende har man konstateret, at naar Indtægterne for de daarligt drevne Ejendomme Vedkommende var 100, saa var de for de godt drevne Ejendomme i Gennemsnit 134. Og paa samme Maade har man beregnet tilsvarende Gennemsnitstal for de enkelte Underposters Vedkommende. Naar da daarligt drevne Ejendomme Indtægter sættes lig 100, faar for de godt drev-

ne Ejendomme følgende Beløb:

Salg af Heste, Køer m. m.	138
Svin m. m.	146
Æg og Fjerkræ	127
Mælk og Fløde	129
Korn, Roer, Hø m. m.	269
Forbrug af egen Avl	110
Samlede Indtægter	134

Man vil af disse Tal se, at ganske vist er alle Indtægtsposter større i de godt drevne end i de daarligt drevne Ejendomme, men man vil samtidig se, at dette er i et meget forskelligt Omfang, der udviser noget karakteristisk.

Det typiske og det karakteristiske for de godt drevne Ejendomme er efter ovenstaaende, at deres Indtægter i langt højere Grad end for de daarligt drevne Ejendomme stammer fra Markprodukter og Svinehold, og at omvendt de daarlige Ejendomme karakteriseres gennem en særlig Hensyntagen til Mejeriprodukter og Fjerkræ. Handel med Kreaturer synes at spille samme Rolle for de forskellige Slags Ejendomme, idet Stigningen her er den samme som for de samlede Bruttoindtægter. Forbruget af egen Avl staar ret naturligt kun i et mindre intimt Forhold til Driftsformen.

Paa samme Maade kan man undersøge de forskellige Udgiftposter. Naar de samlede Bruttoindtægter for de godt drevne Ejendomme sættes lig 100, var Bruttoindtægterne for de godt drevne Ejendomme lig 114. Og for de enkelte Udgiftposter faas følgende Tal for de godt drevne Ejendomme, naar de tilsvarende Udgiftposter for de daarligt drevne Ejendomme sættes lig 100:

Fremmed Arbejdskraft	114
Køb af Foder	130
Køb af Kreaturer	135
Køb af Gødning	135
Andre direkte Udgifter	105
Værdien af eget Arbejde	100
Samlede Udgifter	114

Forskelen mellem de godt og daarligt drevne Ejendomme er her mindre fremtrædende end blandt Indtægterne. Saa meget kan maa-ske siges, at de daarligt drevne Ejendomme karakteriseres ved stort Forbrug af alle mulige Ting, Landbruget vedrørende, der kommer ind under Udgiftposten „andre direkte Udgifter“, ligesom ogsaa Udgifterne til Arbejdskraft (fremmed og egen) synes at være forholdsvis stort hos de daarligt drevne Ejendomme.

Som det samlede Slutresultat kommer Forfatteren dertil, at Salg af Markprodukter og Svineavl særlig er fremtrædende ved de Ejendomme, der forrenter sig godt, medens Mejeridriften og de hertil knyttede store Krav paa Arbejdskraft særlig findes blandt de lidet rentable Ejendomme. Dog maa bortset herfra en af Hovedaarsagerne til den forskellige Rentabilitet søges i Landmandens større eller mindre personlige Dygtighed og Initiativ.

En dansk Læges Eventyr.

I Lazaret og Fængsel.

Overlæge Thorsen paa Homeopatisk Hospital i København, tidl. Aakirkeby, og som er kendt af de fleste Bornholmere, er atter ankommet til Hovedstaden efter en Udenlandsrejse, der har været rig paa Oplevelser og Eventyr.

Overlægen rejste i Slutningen af Juli herfra for at deltage i en Lægekongres i Haag, der skulde begynde den 1ste August. Da han fra Berlin, hvor han opholdt sig i de bevægede Dage, da Krigen brød ud, kom med et Militærtog til Gransen og derfra videre til Amsterdam og Haag, var Kongressen aflyst.

I Belgien blev Overlægen arresteret som mistænkt for at være tysk Spion og sad i 4 Dage i Fængsel, inden det lykkedes ham at bevise sin Uskyldighed. Under Fængselsopholdet mistede han sine Kreditiver og maatte, for at opholde Livet, tage Tjeneste i det røde Kors.

Han har behandlet baade belgiske og tyske Soldater og under denne sin Lasarettjeneste set mere end de fleste af den Jammer og Elendighed, som Krigen bringer.

Efter at være traadt ud af det røde Kors' Tjeneste, opholdt Overlægen sig dels i Bryssel, dels i Antwerpen. Han rejste derfra til Tyskland, men blev arresteret som Spion i Köln, hvor han ogsaa sad i Fængsel i nogle Dage. I Tyskland gjorde han ogsaa Lasarettjeneste og beundrede den Omhu, som de tyske Læger udviser, ikke blot mod deres egne Saarede, men ogsaa imod Fjender.

Overlæge Thorsen befinder sig nu atter hjemme efter en Rejse, som vel har været rig paa Farer og Besværligheder, men ogsaa paa interessante Oplevelser, som han aldrig vil glemme.

Kaninavl.

Hvis den engelske Krigsminister Lord Kitchener faar Ret, kan vi altsaa belave os paa Krigstilstand i et Par Aars Tid, og skal Sparsommeligheden gennemføres over et saa langt Tidsrum, saa lad os lige saa gerne faa sat den i System med det samme.

Der er f. Eks. en Del Hjem — mange flere end man aner — der kan sikre sig altid at have billig og yderst velsmagende Kød i Huset ved at holde Kaniner. De er betydelig fordelagtigere at holde end Høns; de kræver langt mindre Plads, ikke nær saa meget Tilsyn og Pasning, og Anskaffelsesudgifterne beløber sig kun til nogle faa Kroner. Hvorfor saa ikke holde dem? Ikke for Fornøjelse, men som en altid rede Hjælp til Husholdningen. Den belgiske Bonde har en pæn lille

Indtægt af at sælge de Kaniner, han selv ikke bruger, til England.

Vil man holde Kaniner, maa man først tømre sig et Bur til dem, hvad man uden stor Fingerfærdighed kan gøre ved Hjælp af nogle gamle Pakkasser. Burene maa være vandtætte (altsaa helst beklædt med Tagpap) og frie for Træk; de maa have skraaende Tag og Gulv, for at al Fugtighed kan have frit Afløb. I Dørene anbringes Staaltraadsnæt, og Kasserne maa være saa store og rummelige, at Kaninerne kan bevæge sig frit. Kasserne maa helst anbringes paa en Bænk eller Forhøjning i et solbeskinnet og luftigt Hjørne, hvor Regn og Storm ikke lige slaar ind; kan dette ikke ordnes, maa man have en Forsats af Brædder til at sætte for i daarligt Vejr.

Man begynder Avlen smaat med f. Eks. to 6 Maaneders Hunner og en Han; af alm. Racer kan disse nok faas for 1,50—2,00 pr. Stk. — Hunnerne begynder saa at yngle kort Tid efter (i 8 Mdr. Alderen), og de to Hunner skulde med Let-hed give 50 a 60 Unger om Aaret.

Ungerne bliver hos Moderen i 6 Uger, derefter sættes de i særskilt Bur, for at fedes. I Løbet af 1—2 Maaneder vil de veje ca. 3 Pd. og være tjenlige til Slagning.

Kaniner lægger kun nogle faa Minutters Beslag paa Ens Tid om Dagen; de har egentlig bedst af at skotte sig selv. Burene renses 1 a 2 Gange ugentlig. Gulvet strøs med Sav- eller Tørvesmuld, hvorover et lille Lag Hø, Halm eller Træuld.

Iøvrigt bevares Dyrenes Sundhed bedst ved regelmæssig og omhyggelig Fodring.

Foderet bestaar hovedsagelig af en Haandfuld Havre, Hvede eller Byg daglig pr. Kanin, Køkkenaffald (f. Eks. Gulerodstop, Kaal, Blomkaalsblade, Brødskorper, Kartofler m. m.), Ukrudtsplanter, Følfoed, Løvetand, Vejbred, Cikorie m. fl. — En lille Haandfuld Hø og en Skaal frisk Vand maa Dyrene aldrig savne. Naar man feder Kaniner til Slagning, maa man indskrænke Grøntfoderet og give meget opblødt Brød blandet med Bygmæl og Hø.

Lad os engang se paa et lille Regnskab efter et Aars Forløb, forudsat at man har begyndt med tre Kaniner:

Udgift.	
Købt 2 Hunner og 1 Han	6,00
Foder til Avlsdyrene	12,00
Pedning af Unger	20,00
Balance	62,00
Kr. 100,00	
Indtægt.	
60 Unger a Kr. 1,50	90,00
Salg af Skind	5,00
Værdi af Beholdning ved Aarets Udgang	5,00
Kr. 100,00	

Et Overskud paa 62 Kr. paa et Foretagende paa — 6 Kr. er ingen daarlig Forretning.

En ny Industri.

—o—

Det er glædeligt at kunne notere, at her endnu findes Folk, som har Initiativ, Lyst og Evne til at tage fat paa nye Udveje, for at skaffe ikke alene sig selv en Fortjeneste, men ogsaa skaffe Beskæftigelse og Fortjeneste til andre under disse sørgelige Forhold, som alle føler Trykket af.

D'Hrr. Købmand Vilh. Hansen og Bygmester Theodor Lind, begge af Sandvig, har nemlig begyndt at opkøbe og nedlægge vor her paa Bornholm ret værdiløse Efteraars-„Sættelsid“, som Krydder-Sild i hermetisk tilukkede Daaser, efter en Metode, der siges, for Syltningens Vedkommende at være Hansens Hemmelighed.

Et Firma i København er Aftager

af ligesaa megen Sild de kan skaffe i Øjeblikket, og endskønt Industrien kun er nogle faa Uger gammel, har man allerede nedlagt henimod 2000 Daaser à 1 OI Stykker.

Foruden at Fiskerne kunne blive af med Fangsten, er her ogsaa skabt Betingelser for Arbejde til endel andre Mennesker, hvilket jo er meget prisværdigt.

Det færdige Produkt siges at smage udmærket og at være holdbart, det skal ikke være nødvendigt at bruge hele Daasens Indhold straks, naar den bliver aabnet, Daasen er nemlig indrettet saaledes, at Laaget kan lukkes lufttæt hver Gang man tager af den, hvilket jo er en stor Fordel for Køberne.

Sild har her været godt om hidtil, men det, det kniber med i Øjeblikket, er at faa de nødvendige Daaser fra Fabrikken.

Vi ønsker det nye Foretagende al mulig god Fremgang.

Totalt Spiritusforbud i Rusland

—o—

„Det ædruelige Budget“

Den russiske Finansminister har ifølge Bladet „Rjetsch“ meddelt, at Spiritussalget heller ikke efter Krigon maa genoptages.

En hel Del Problemer, som det foreløbige Spiritusforbud havde rejst er dermed ude af Verden. Spørgsmaalet om Erstatninger vil blive staaende aabent, til der er taget Bæstemmelser om de nye Statsmonopoler. Af de Embedsmænd, som berøres af Forbudet, vil en stor Del faa Afsked, de øvrige vil faa Beskæftigelse ved de nye Statsmonopoler.

Med Alkoholen vil det gaa paa følgende Maade:

Alle Drikke, som fremstilles indenlands og som indeholder saa meget Alkohol, at de falder ind under Begrebet Alkoholiske Drikke, vil kun komme i Handelen for 1ste Klasses Restauranter og endda kun til øjeblikkeligt Forbrug, ikke til Videreforsending eller lign.

Paa Øl vil der komme saa høj en Skat, at en Flaske ikke vil kunne sælges for mindre end 20 Kopeker (40 Øre). Ølhaller kan kun aabnes med særlig ministeriel Tilladelse, og aldrig i Fabrikskvarterer, Landsbyer eller Forstæder. Ogsaa paa Vin vil der komme Skat, og Vinfabrikationen monopoliseres. Baade Vin og Øl maa kun fremstilles med bestemte Procenter Alkohol.

Udenlandske Vin- og Brændevins-sorter vil blive saa højt beskattede, at de overhovedet ikke bliver tilgængelige for Folket.

Brændevinen vil kun komme i Handelen i Droguerier, til medicinske Formaal eller teknisk Forbrug og kun i denatureret Tilstand.

Det samlede Salg af Spiritus i 1915 anslaaes derefter til 150 Mill. Rubler eller 300 Mill. Kroner (mod 1800 Mill. forrige Aar). — Vin og Ølskatten ventes at ville indbringe 100 Mill. Kr.

Stemmer fra Publikum.

Kreditforeningen af Grundejere i de danske Østifter.

Af Dagbladenes Referater ser man at ovennævnte Forening i disse Dage har afholdt Repræsentantskade og Generalforsamling, og her fremkom Forslag om Navneforandring saaledes at Foreningens gamle lange Navn blev forandret til det i daglig Tale almindelig brugte

Østifternes Kreditforening.

Dette, synes mig, kan der være god Mening i, men kan der ikke ogsaa være god Mening i nu ved

det kommende Medlemsmøde i Rønne, at vi arbejder hen til, at der skete Person og Navneforandring med nogle af de Funktionærer, som skal paa Valg, her kunde være god Grund til Forandring for enkeltes Vedkommende, forekommer det mig, og skulde flere synes som mig, saa lad os tage fat i Tide.

Et Medlem.

Spøg og Alvor.

Hvad udrettede de i Slaget, spurgte en Officer en Soldat.

Aa, Hr. Kaptejn, jeg gik løs paa en Fjende og huggede med et Hug Benet af ham.

Hvorfor ikke Hovedet?

Nej, det var allerede væk, sagde Soldaten.

Første Tigger: Gaa bare rask ind. Hunden bider ikke den logrer med Halen.

Anden Tigger: Ja, men den knurrer ogsaa, og nu ved jeg jo ikke, hvilken Ende jeg skal tro.

Af en Roman.

Hun satte sig til Bords med det største Barn, uagtet hun ikke kunde spise det mindste.

En Herre traf en grædende lille Dreng paa Gadehjørnet:

Hvorfor græder du min lille Ven?

Jo — Snøft, Snøft — for Moder sa' at jeg ikke maatte gaa over Gaden, før Vognene var kørt forbi, og Snøft, Snøft — nu var jeg staaet her saa længe, saa længe, og der kommer slet ingen Vogne.

Hvad synes Du egentlig, naar Du skal være ærlig, der er det mærkeligste ved mine Malerier?

At Du kan sælge dem.

Se, her har De en 5 Øre, Kelder! Vi maa jo alle spare i disse magre Tider!

Ja, Tak, Herre! Men kan man egentlig tale om magre Tider, saa længe Folk er fedtede?

Halløj, du gamle Jydepotte.

En Adelsdame forestillede en Dag sin Tjener, at der gaves to Slags Mennesker, de adelige og de borgerlige, og de var lige saa forskellige som Porcelæn og Lertøj. Derefter bad hun Tjeneren kalde paa Ammen og Slottets lille Datter.

Tjeneren gik da ud paa Trappen og raabte op:

Halløj, du gamle Jydepotte, kom ned til Hendes Naade med den lille Stump Porcellæn.

Den distræte Professor.

Professoren er i Færd med at udregne, naar en Komet kommer tilbage, da Pigen aabner Døren og spørger om, hvad Tid Professoren ønsker Middagsmaden serveret.

Vent lidt, saa skal De faa Besked, svarer den lærde Herr og skriver videre.

Pludselig udbryder Professoren til Pigen Forførelse: Den 27. September 1917 Kl. 7 1/2 og 1 1/2 Sekund præcis.

Apotekeren: Værsgod, her er begge Flaskerne, Lars Petersen.

Lars Petersen: Nu har De valgt skrevet rigtig tydeligt u'empaa, hvad der æ til Koen og hvad der er til min Kone? A vil saa nødig haa, at Koen faar det forkerte.

Hans sidste Ord.

En gammel Soldat fortæller: — I Slaget mistede vi vor gode Kaptejn, hvis Hoved blev revet bort af en Kanenkugle. Hans sidste Ord var: Begrav mig paa Stedet, hvor jeg faldt.

Hos Slagter Permin.

Mesreren: Nu, lidt rask, Johan, knæk Jørgensens Bagfjerding, pak Madsens Lever ind i et Stykke Papir og sav Hansens Skank over!

Pas dog paa, Barber Møller.

En Mand i Vestfalen fejrede sin Datters Bryllup med en større Begerfest. En af Gæsterne blev aldelas overkørt og bragtes ud i Stalden, for paa et Knippe Halm at sove Rusen ud.

Da man et Par Timer efter kom ud for at se til ham, stod en af Køerne over ham og slikkede ham

i Ansigtet, medens Ma. brummede: „Pas dog paa, Møller, Kniven river saa skraa- ligt.“

Fra Uge til Uge.

—o—

Sølvbryllup.

Husmand Gelius Køller og Hustru, Sødskov, Olsker, kan paa Søndag d. 1. Novbr. fejre deres Sølvbryllup.

En sesationel Opfindelse.

I „Nya dagligt Allehanda“ meddeles, at et Par unge skaanske Opfindere har konstrueret en Høstmaskine af en hel ny Type, som vil betyde en fuldstændig Omvæltning inden for Branchen. Maskinen skal være konstrueret saaledes, at Sæden afskæres baade ved Roden og lige under Akset. Og Landbrugerne skal herved blive næsten uafhængige af Vejrforholdene, da Aksene let kan bringes under Tag.

De to Opfindere, Ingeniør Parmfeldt og F. Tullberg i Lund, søger Patent paa deres ny Opfindelse og agter at danne et kapitalstrækt Aktieselskab, der allerede inden næste Høst skal indføre den ny Maskine paa Markedet.

Vi sulter alle -

En Lærer i en større Provinsby modtog if. „Svb. Avis“ for kort Tid siden et Brevkort fra en Søn, han har bosiddende i Tyskland. Paa Brevkortet var tilsyneladende ganske planløst anbragt en lille Blækstreg skraas op imod Frimærket. Læreren spekulerede noget over, hvad denne Streg skulde betyde og begyndte dernæst at løse Frimærket fra sin Plads. Herunder stod skrevet de tre Ord: „Vi sulter alle.“

Afsenderen havde aabenbart ikke af Hensyn til den tyske Censur — turdet skrive denne knappe, men meget talende Meddelelse i Brevkortets almindelige Tekst.

Allinge Kirkenyt i Oktober.

Viede 1.: Ungkarl, Skipper Christian Holm og Pigen Sofie Amalie Jørgensen, begge af Allinge.

Døbte 4.: Snedker Jens Laurentius Mortensens Søn Eskild Johannes Mortensen af Allinge. 25. Stenh. Anias Nonus Nielsens Søn, Arnold Fredgar Nielsen af Sandvig. Stenh. Thor Adam Berg Augustinus Johansens Datter Anna Sigrild Johansen af Allinge-Sandvig Landdistrikt.

Begravede 7.: Enke Christine Hansen født Grønbech, 86 Aar gl. † 1/10.

Konfirmerede: 21 Dreng, 16 Piger.

Olsker Kirkenyt i Oktober.

Viede 9.: Enkemand, Ludvig Andreas Christoffersen og Annie Petrine Andersen, begge af Tejn.

Døbte 18.: Fisker Christan Margelius Bendsens Datter Gudrun Elisabeth Bendsen af Tejn.

Konfirmerede: 5 Dreng, 6 Piger.

Folkebogsamlingen.

Bogsamlingens Udlaanstid er fremtidig Fredag Aften Kl. 7—8 samt i Vinterhalvaaret tillige Tirsdag Eftm. Kl. 3—3 1/2.

Det nye Katalog er nu udkommet og faas i Bogsamlingen for 25 Øre.

Bedste

Derbyshire Kakkellovnskul

anbefales fra Lager til billigste Dagspriser.

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

1. November.

Allinge R. Nr. 9 1/2. Skrm. 9. Ols Kirke Kl. 2.

Sandvig Missionshus Kl. 3.

Allinge Menighedshjem Kl. 6.

H. Dam fra Rønne.

Konfirmationsindskrivning Fredag d. 6te Kl. 2—4 i Præstegaarden.

By- og Herredsfuldmechtig Johannes Kofoed, Hasle.

traffes paa Raadhuset i Allinge hver Mandag efter Kl. 10 Form. og i Klemensker Kro hver Fredag fra 2—5 Eftm.

Olsker.

Lørdagen den 14. November, Eftm. Kl. 2 vil der i Olsker Forsamlingshus blive afholdt den sædvanlige Licitation over Skærveslagning og Vedligeholdelsesarbejder ved Kommunens Biveje.

Sogneraadet.

Rø.

Torsdag den 12. November, Eftm. Kl. 3 vil der paa Brugsforeningens lille Sal blive afholdt Licitation over Levering af ca. 170 m³ Skærver samt en Del Strandgrus til Sognets Biveje.

Samme Dag og Sted, Eftm. Kl. 5 afholdes Licitation over Levering af Brænde til Sognets Skoler.

Sogneraadet.

Turisthotellet Sandvig.

Vintersæsonen er begyndt, Lokalerne anbefales til Foreninger, Møder og lignende. Ved hurtig og reel Betjening samt rimelige Priser anbefaler vi os til det ærede Publikum.

med Højagtelse

Lauritz Madsen.

En sort Hund

med hvidt Bryst er kommen tillo-beude og kan afhentes hos Bergmans Enke, Olsker.

Brødprisen

er 140 Øre pr. Lispund fra Mandag Morgen d. 2/11.

Samtlige Bagere i Allinge-Sandvig.

Sukker

sælges stadig til smaa Priser. NB. Et Parti Rosiner og Blommer sælges billigt.

Allinge Kolonial og Produktforretning.

En ung Pige,

som skriver og regner godt, kan faa Plads til 1. December paa Mejeriet „Kajbjerggaard“.

Omfortinning af Transport-

spande udføres hver Uge.

Nu er det passende Tid at lade sine Spande fortime, da de fleste har Spande at skifte med, og Vinter og Frost ikke egner sig for det Arbejde.

Harald Petersen, Allinge.

Langhalm

er til Salgs paa Kildesgaard i Olsker.

10 Dages stort Efteraars Godtkøbs-Udsalg!

Da der af mine Kunder ofte har været udtalt Ønsket om et Godtkøbsudsalg uden for Vintermaanederne, tilbyder jeg herved ærede Kunder en gunstig Lejlighed, idet jeg fra Fredag den 29. ds. vil afholde et stort Udsalg omfattende hele mit kurante Varelager.

Hele Lagret af hvide og kulørte Kjøletøjer, Ulsters, Regnfrakker, sorte Klædes-Frakker, Nederdele, Bluseliv, Hvidevarer, Børne-dragter, Strømper, Kasketter, Schaler m. m. vil blive solgt med en betydelig Rabat.

Alle Rester vil blive solgt til og under Indkøbspris. Nederdele sælges fra Kr. 1,50. Ulsters fra 10 Kr.

Bluseliv

Kun mod Kontant.

Serie I. tidligere Pris 2,85 til 6 Kr., nu 1 Kr. 50 Øre.
Serie II. tidligere Pris 5,50 til 8 Kr., nu 4 Kr. 50 Øre.
Serie III. tidligere Pris 7 til 8 Kr., nu 5 Kr.
Serie IIII. tidligere Pris 10 til 12 Kr., nu 7 Kr.

Kun mod Kontant.

Ejnar Thorbek, Magasin du Nord's Udsalg.

Bornholms Spare- & Laanekasses

Afdeling i Allinge

Kontortid: 10—12 og 2—4.

Modtager Indskud paa alm. Sparekassetilkaar til en Rente af 4 pCt. p. a., paa Folie til 2 pCt. p. a.

Til Skiftedagen

bedes bemærket:

Ingen Prisforhøjelse paa mit kurante Manufaktur.

Chr. Olsen, „Messen“. Allinge.

Forretningen er aaben Søndag (1. Novbr.) fra 4 til 7

Lodder til Alm. Dansk Vare- og Industri-Lotteri

faas hos

Barber Madsen, Klemensker
Onsdag, Fredag og Lørdag Kl. 4—8.

Allinge-Sandvig Sygekasse,

som er statsanerkendt, oplager Medlemmer indtil 40-aars Alderen. Foruden en daglig Pengehjælp yder Sygekassen fri Læge og Medicin for Medlemmerne samt fri Læge for deres hjemmeværende Børn under 15 Aar, desuden frit Sygehus- og Sanatorieophold.

Indmeldelser kan ske hos Kassereren, Hr. Bager P. Holm, Allinge.

Elegante Visittkort anbefales fra Allinge Bogtrykkeri.

Ønsker De

smukke og moderne Fotografier, da henvend Dem i Atelieret ved Havnen.

Telefon 4. Andr. Ipsen.
Billeder indrammes.

Toget afgaar

Søgnedage.

Sandvig-Rønne.

Fra Sandvig	7 ⁰⁰	10 ¹⁵	3 ¹⁰	7 ⁵⁵
Allinge	7 ⁰⁸	10 ²⁸	3 ²⁰	8 ⁰⁵
Tein	7 ¹⁸	10 ³⁷	3 ³²	8 ¹⁵
Helligdommen	7 ²⁸	10 ⁴⁴	3 ⁴²	8 ²³
Klemensker	7 ³⁸	11 ⁰¹	4 ⁰²	8 ³³
Nyker	8 ¹⁰	11 ³¹	4 ³⁸	9 ⁰⁸
Til Rønne	8 ³⁰	11 ⁵²	4 ⁴⁷	9 ³⁰

Rønne-Sandvig

Fra Rønne	7 ¹⁸	10 ³⁵	3 ³⁰	8 ¹⁵
Nyker	7 ²⁸	10 ⁵⁸	3 ⁵¹	8 ³⁵
Klemensker	7 ³⁵	11 ¹⁶	4 ¹¹	8 ⁵²
Helligdommen	8 ¹⁴	11 ³⁷	4 ³²	9 ¹¹
Tein	8 ³⁰	11 ⁵³	4 ⁴⁸	9 ²⁷
Allinge	8 ⁴²	12 ⁰⁶	5 ⁰¹	9 ³⁹
Til Sandvig	8 ⁴⁸	12 ¹²	5 ⁰⁷	9 ⁴⁵

Søn- og Helligdage.

Sandvig-Rønne.

Fra Sandvig	7 ⁰⁰	10 ²⁰	1 ¹⁰	7 ⁵³
Allinge	7 ⁰⁸	10 ²⁸	1 ¹⁸	8 ⁰⁵
Tein	7 ¹⁸	10 ³⁹	1 ²⁹	8 ¹⁵
Helligdommen	7 ²⁴	10 ⁵⁶	1 ⁴⁶	8 ³⁸
Klemensker	7 ⁵⁴	11 ¹⁶	2 ⁰⁶	8 ⁵²
Nyker	8 ⁰⁶	11 ³⁰	2 ²⁰	9 ⁰⁸
Til Rønne	8 ²⁵	11 ⁵⁰	2 ⁴⁰	9 ³⁰

Rønne-Sandvig.

Fra Rønne	7 ¹⁸	10 ⁴⁰	1 ³⁰	8 ¹⁵
Nyker	7 ²⁸	11 ⁰⁰	1 ⁵⁰	8 ³⁵
Klemensker	7 ³⁵	11 ¹⁷	2 ⁰⁷	8 ⁵²
Helligdommen	8 ¹⁴	11 ³⁶	2 ²⁶	9 ¹¹
Tein	8 ³⁰	11 ⁵²	2 ⁴²	9 ²⁷
Allinge	8 ⁴²	12 ⁰⁴	2 ⁵⁴	9 ³⁹
Sandvig	8 ⁴⁸	12 ¹⁰	3 ⁰⁰	9 ⁴⁵

For Damerne.

Til Efteraars- og Vintersæsonen anbefaler vi:

Sorte Klædes-
Frakker

med Foer fra
25 Kr.

Ulsters

i
moderne Faconer
fra 15 Kr.

Kjole- og Blusestoffer
i mange elegante Nyheder.

Skindvarer

Kraver, Huer og Muffer i saavel
fine som billigere Skindsorter.

Nederdele fra 2 Kr. 50 Øre.

Blaa Serges Nederdele
fra 5 Kr. 50 Øre.

Moiréskorter fra 2 Kr.

Damelinned

Chemiser, Benklæder, Underliv,
Nattøjer og Natkjoler.

Prima Stoffer, - Smukt Arbejde.

Skindhandsker, med Garanti.

Stofhandsker fra 35 Øre.

Svære uldne Damestrømper
fra 50 Øre.

Dameuldtøjer fra 50 Øre.

Skulder-Schawler fra 80 Øre.

Fløjlsbælter fra 45 Øre.

Lakbælter fra 25 Øre.

Blondekraver med og uden Opslag

Al Slags Underbeklædning.

Dame-Sko og Støvler

af bedste Fabrikat.

Prima Galoscher.

Uldgarn i mange Kvaliteter

absolut billigst.

Nordlandets Handelshus.

Husk

C. Larsen's Skotøjsforretning,

Stort Udvalg, Allinge. Rimelige Priser.

ALLINGE.

Dem, der vil have gode Varer, det være sig fine Klædninger, Overfrakker, Stortøjer, Arbejdstøj, Skotøj samt alt henhørende til Beklædning og hele Udstyr, baade til Herrer, Damer og Børn, ogsaa med alt henhørende til Alen eller Metermaal og Trikotage samt Twist og Garn, — skal absolut gaa til JENS HANSEN i Allinge, da det virkelig er det billigste Sted, og alt er solidt og godt.

Renvasket Uld og Klude købes til højeste Pris.

Ordet er frit!

Vi gør vore mange Læsere i By og paa Land opmærksom paa, at enhver kan faa optaget Artikler og Indlæg om Emner af almen Interesse i „Nord-Bornholms Ugeblad“.

Betingelsen er kun, at det skrevne er holdt i en sømmelig Form og indenfor rimelige Grænser, samt at Indsendere — til Underretning for Redaktionen — opgiver Navn og Adresse. Ligeledes modtager Redaktionen gerne Meddelelser om saadanne Ting og Forhold, som egner sig til Behandling i Bladets Spalter.

Dette gælder baade Byen og Landet og det er en Selvfølge, at Redaktionen altid vil iagttage den strengeste Diskretion med Hensyn til sine Kilder.

En Barnevogn

[Promenadevogn], brugt, men godt vedligeholdt, sælges meget billigt. Bogtrykkeriet anviser.

Extra stærke svenske Enekurve

do. do. svenske store do
Extra solide Roegrebe.

Extra solide Staldgrebe og Gravegrebe.
Extra solide Staldbøre fra Darup

sælges billigst i

Nordlandets Handelshus.

En helt eller delvis møbleret

2-Vær. Lejlighed

uden Køkken, og passende for en enlig Herre eller Dame, er til Leje. Bogtrykkeriet anviser.

Søger De en Pige, en Karl eller en Dreng, eller mangler De en Svend eller Lærling, en Fodermester eller anden Medhjælp, bør De snarest avertere i Nord-Bornholms Ugeblad, der hver Fredag bringes direkte ind i 1700 Hjem og læses af saa godt som hvert eneste Tyende. En Annonce her i Bladet vil derfor saa godt som altid bringe et tilfredsstillende Resultat.

Ring op Til. 74, Allinge.

Jugen Prisforhøjelse

foretog. Mit kurante Lager af Mann-fabrikvarer sælges stadig til de gamle, billige Priser.

Sengendstyr,

Hjer og Duv i omhyggeligt renede Aualiteter.

Kanin og Vølster i bedste garanterede fjertætte Varer.

Senge af anerkendt Fabrikat.

Naar jeg averterer fjertæt Kanin til 80 Øre Mtr. (50 Øre Al.) eller Vølster til 100 Øre Mtr. (65 Øre Al.), saa kan der stoles paa, at Varerne ere fjertætte.

Billigere Varer fores ogsaa, men de børken anbefales eller sælges med Garanti.

Færdige Dyner, Vagener og Dynebetræk leveres med kort Varjel.
Hvide Sengetæpper fra 2 Kr. 25.

Hvide Gardintøjer

i stort Udvalg sælges fra 24 Øre mtr., 15 Øre Alen. Alle Breder, alle Priser

Kulørte Gardintøjer
i Cretonne, Museline, Gobelin og Alde-fatin.

Hibantæpper fra 12 Kr.

Vordtæpper fra 1,35, Sybordtæpper fra 43 Øre.

Gulvtæpper fra 5,65.

Linoformstæpper

2 mtr. i Kvadrat fra 5 Kr.

Uld og renvaskede, strittede Klude tages i Bytte til højeste Dagoppris.

Messens Ene-Udsalg

Chr. Olsen, Allinge.

Telefon Nr. 100.

Leverandør til Varelatteriet.

Forretningen er aaben Søndag den 1ste November fra Kl. 4-7.

re!

Paa g... herved, at vi sælger alle Sorter K... alle Artikler nær, til gamle Priser, og at vi fører absolut 1ste Klasses Varer.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

De eng. renharpede Gaskoks

ere meget kraftige og er et behageligt Brændselsmateriale. Disse sælges for 1 Kr. 35 Øre pr. hl, frit tilkøbt pr. Kontant.

Nordlandets Handelshus i Allinge.

Vor bekendte fine Kaffe

samt The, Chokolade og Cacao

anbefales det ærede Publikum. NB. Altid frisk Kaffe.

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Store Derbyshire Ovnkul

expederes renharpede fra Lager til den allerbilligste Pris. Det er nu Tide at forsyne sig til Vinteren og Bestillinger bedes afgivne til

Nordlandets Handelshus.

Urmager **A. M. Lindberg** Guldsmed

anbefaler
Lommeure, Stueure, Brillen m. m. — Fest- og Brudegaver.
Telefon Nr. 4. Stort Udvalg. Graveri gratis.

Bedste Sort vestfalske

Salon=Brunkuls=Briketter

af „Kaiser“-Mærket, ventes hjem i Efteraaret. Prisen bliver 1 Kr. 50 Øre pr. 50 kg. Vi beder de Kunder, som gerne vil have denne Vare, om at afgive Bestilling snarest til

Nordlandets Handelshus i Allinge.

Absolut bedste Kolonialvarer

til billigste Dagspriser anbefales.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Alle Sorter tørre sunde Sædvarer købes!

Ved Samhandel betaler vi Kornet med absolut højeste Dagspris efter Kvalitetsvægten.

Vær saa god at vise os Prøver af Partiernes.

Nordlandets Handelshus.

Bestil Deres Tryksager i Allinge Bogtrykkeri

Spørgsmaal og Svar.

Hvad er det Bønden ser hver Dag.
Kongen sjælden, Gud aldrig.

Sin Lige mand.

Hvorfor ryger Russerne ikke Cigarer længere.

Fordi de ryger dem kortere.

Unge Holm er 19 Aar, Fru Holm 45.
kan du sige mig, hvor gammel Holm er.

Gammel Holm er i København.
Sort, naar den lever, rød naar den dør.

Krebsen.
Hvilket Aar kunde man ikke komme med Færgen fra København til Helsingør for Oldenborrer.

Hvilket som helst Aar, thi man maa give Penge derfor.

Det hænger ved mig, det hænger ved dig, hænger ved Top og Træ, hænger ved Fugl og Fæ, hænger ved alt som i Verden er.

Navnet.

Hvilken Forskel er der paa Herman Bang og en Natkappe.

Han er Forfatter og Natkappen er for Møttet.

Kærlighed begyndes med K, undertiden med U, ofte med O, men aldrig med A.

K. U. O. A.

Hvilken Forskel er der paa en Stue og en Medesnor.

En Stue har 4 Kroge og en Medesnor kun 1.

Hvad kommer først til Bys af en Vogn.

Lyden.

Hvad kan man sige om en Mand, der kommer med en Lampe, hvor paa der staar skrevet et Eital.

En Mand med „en paa Lampen“ (beru- set).

Man holder et levende Dyr under Bordet, hvad er det.

En levende Underholdning.

Hvorledes kan man væde med Een om, at man kan slaa en Karaffel af al Kraft mod Kakkelovnen, uden at den gaar itu.

Det er Kakkelovnen, der ikke gaar itu.

Hvilken Drik kan ikke drikkes, men kun spises.

Andrik.

Hvad er bedre end Gud, værre end Fanden, de døde spiser det, og hvis de levende spiser det, maatte de dø.

Ingelning.

Man kommer ind af 1 Hul og ud af 2 Huller og saa er man først i det.

Et Par Benklæder.

I hvad Retning vender Silden sin Hale, naar den svømmer forbi Skagens Gren.

Bagud.

Hvad Tid paa Aaret er det farligt at spadser i.

Om Foraaret for da skyder Træerne.

Et Hus fuldt af Mad og uden Dør.

Et Fæg.

Det første et Vand, det andet et Dyr, det hele en tung og klodset Fyr.

Flodhesten.

Blomst af Varmen, Frugt af Vinden, stygt for Næsen, smukt for Kinden, Skam for Manden, Pryd for Kvinden, gæt mig uden lang Besinden.

Rødme.

Hersker er jeg i et mægtig Rige der vidt sig strækker over Jorden, selv de mægtige maa for mig vige og uden Ophold lyde mine Bud.

Døden.

En levende Musefælde med tre Bogstaver.

kat.

Naar een af dem fra 1848, 49 og 50 bliver Invald, hvad bliver saa een fra 64.

Treogtreds.

Hvem gaar i Vintertøjet om Sommeren.

Møllene.

Hvilket Spejl er meget foranderligt.

Vandspejlet.

Hvorfor vender man sig undertiden om paa Gaden for at se tilbage.

Fordi man ikke har Øjne i Nakken.

Hvad lader sig ikke udtrykke med Ord.

En vaad Svamp.

Extrafint nyt islandsk Lamm

dyrlægekontrolleret, samt extra gode Kogearter anbefales til billigste Pris.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Sælg os Deres Beholdning af

Rug, Hvede, Byg og Havre

eller gør Byttehandel med os saaledes, at De faar gode sunde Føderkager eller Hvedeklid som Erstatning. Bedste Tilbud faas fra

Nordlandets Handelshus.

Cement, Tagpap,

Tag- og Staldvinduer, Murgryder, Fyrdøre,

Riste og Renseluger anbefales til billigste Priser.

Allinge Kolonial- og Produktforretning

Extra svære fladbundede Murgryder sælges!

70 Liter = 9 Kr. 80 Liter = 10 Kr. 90 Liter = 11 1/2 Kr.
100 Liter = 13 1/2 Kr.

Stærke Fyrdøre. Svære Riste. Renseløse. Ovnør.

Sælges allerbilligst — og gammelt Støbegods tages som Betaling i

Nordlandets Handelshus.

Roegrebe! Roeknive!

Bedst og billigst hos os. Roeeptageren RAP anbefales.

Allinge Kolonial- Produktforretning.

Vi har endnu rigeligt Lager af

de billige 3/4" Udskudsbrædder

i alle Længder. Vi venter en stor Ladning af samme Slags i Løbet af denne Maaned. Priser fra 160 Øre pr. Tylt.

Alle Slags Bygningsmaterialer købes billigst i

Nordlandets Handelshus.

Til Flyttedagen anbefaler vi:

Klædninger

i stort Udvalg fra 18 Kr.

Blaa Serges Klædninger

fra 24 Kr.

Ulsters og Overfrakker

til mange Priser.

Stortrøjer fra 12—25 Kr.

Skindtrøjer og Skindveste.

Uldveste og Sweaters (Gensere)

Stærke Sokker fra 40 Øre.

Skjorter.

Uldtrøjer og Underbenklæder.

Vi har det stærkeste Arbejdsløj.

Islandske Trøjer og Vanter.

Altid det største Udvalg.

Hatte, Huer og Kasketter

i kolosalt Udvalg til små Priser

Manschetskjorter

hvide og kulørte fra 3 Kr. 50 Øre.

Al Slags Kruvetøj

i stort Udvalg.

Slips

i alle Farver og Faconer.

Fodtøj

sælges trods Prisstigningen til de

bekendte billige Priser.

Prøv vor Boxcall og

Chewreau Herrestøvler til 12,00

Skaftestøvler i Fedtlæder

og Boxcall. Priser 16, 18, 21, 24 Kr.

Altid de billigste Priser,

Nordlandets Handelshus.

Husk vort velassorterede

Trælast-Lager!

Forlang Tilbud, og vi er til Tjeneste.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Vridemaskiner,
Tøjroller,
Husholdnings-
maskiner

Største Lager af
Isenkram,
Glas, Porcelæn og
Fajance.

Anker Heegaard's
bekendte
Gryder
anbefales.

Spise- og
Vandstel
samt hele
Køkkenudstyr.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.